

**Recenzja dokumentacji stanowiącej podstawę
postępowania nostryfikacyjnego Viktorii Dykhta-Kirff**

Zgodnie z decyzją Rady Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej z dnia 15.12.2021 roku (pismo nr. BOPA 45.1.2021) powierzono mi zadanie dokonania oceny dokumentacji przedłożonej przez Panią Viktorię Dykhta-Kirff stanowiącą podstawę ubiegania się o ustalenia odpowiednika zagranicznego dyplomu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Wśród przedłożonej dokumentacji znajdował się (1) dyplom potwierdzający nadanie stopnia doktora, (2) dokumenty stanowiące podstawę nadania tego stopnia naukowego, (3) dyplom ukończenia studiów uprawniający do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego, o uznanie, którego ubiega się wnioskodawca. Dokumenty te zostały przedstawione w postaci kopii poświadczonych notarialnie za zgodnością z oryginałem i przetłumaczone na język polski. Ponieważ dokumenty te stanowią podstawę decyzji o uznaniu równoważności stopnia naukowego zostaną po krótko scharakteryzowane.

(1) Dyplom potwierdzający nadanie stopnia doktora został nadany w Instytucie Problemów Wychowania Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy w Kijowie w dniu 26.12.2018 roku.

(2) Dokumenty stwierdzające podstawę nadania tego stopnia:

- a. Autoreferat rozprawy doktorskiej zatytułowanej *Kształtowanie kreatywności u starszych przedszkolaków w ośrodkach rozwoju dziecka* napisanej pod kierunkiem Oleksandra Meshchaninowa;
- b. Recenzje dysertacji i wnioski z obrony opracowane przez prof. Bieleńską B.W., prof. Kowszar O.W., prof. Semenow O.S.;

- c. Protokół z obrony rozprawy;
- d. Decyzja o nadaniu stopnia kandydata nauk („doktorata pedagogiki”)

(3) Dyplom ukończenia studiów uprawniających do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora. Dyplom ukończenia studiów o numerze MB 947291 uzyskany w dniu 27.06.1990 roku w Mykołajowskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. W.G. Belinskiego.

Oprócz dokumentów wymaganych w procesie nostryfikacji Pani Viktoria Dykhta-Kirff przedłożyła także inne ważne dokumenty podkreślające jej dorobek. Wśród nich znajduje się:

- Dwie publikacje stanowiące podsumowanie osiągnięcia naukowego z opracowanej dysertacji:
 - o Publikacja z 2017 roku o charakterze empirycznym pt. „Kształtowanie kreatywności u starszych przedszkolaków w wieku przedszkolnym” (o 155 stronach);
 - o Publikacja z 2018 roku o charakterze praktycznym adresowana dla rodziców i nauczycieli pt. „Dorosły w wychowaniu dziecka kreatywnego: książka dla rodziców” (o 72 stronach) wraz z recenzją.

Przedłożone dokumenty uzupełnia także:

- akt urodzenia (data urodzenia Viktorii Dykhta-Kirff 11 czerwca 1966 roku),
- akt stanu cywilnego dotyczący potwierdzenia nazwiska panińskiego,
- dyplom ukończenia studiów (specjalność *Pedagogika i metody nauczania na poziomie podstawowym*),
- dyplom ukończenia studiów podyplomowych (specjalność *Teoria i metody kształcenia zawodowego*),
- dyplom ukończenia szkoły muzycznej (specjalność *fortepian*).

Ponadto na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono **biogram** z ważniejszymi informacjami. Pokrótkie, Pani Viktorii Dykhta-Kirff przez wiele lat pracowała na stanowisku wychowawcy przedszkolnego, przez 10 lat pełniła funkcję dyrektora muzycznego w różnych placówkach przedszkolnych na terenie Ukrainy i Białorusi oraz 12 lat funkcję dyrektora Centrum Rozwoju Dziecka Przedszkolnego w Kijowie. Od 2016 do 2020 roku była związana z Ośrodkiem Rozwoju Przedszkolaków, gdzie pełniła funkcję kierownika. Pani Viktoria Dykhta-Kirff przez większą część

swojego życia czynnie angażowała się w pracę z dziećmi, szczególnie jako nauczyciel wychowania muzycznego.

Praca naukowa dotyczyła rozwijania kreatywności u dzieci. Przedłożona dysertacja doktorska dotyczyła ustalania warunków kształtowania kreatywności w przedszkolach. Została zrealizowana zgodnie z tematycznym planem pracy badawczej Katedry Pracy Socjalnej i Pedagogiki Czarnomorskiego Narodowego Uniwersytetu im. Piotra Moły.

Przeprowadzone badania – pokrótce – bazowały na metodzie eksperymentu pedagogicznego. Na początku ustalono „stan edukacji kreatywności starszych dzieci w wieku przedszkolnym”. W tym celu wykorzystano skalę oceny przejawów kreatywności oraz zestaw podtestów identyfikujących poziom kreatywności wśród 124 dzieci oraz szereg narzędzi do ustalania przekonań kadry pedagogicznej (n=68). Na podstawie pierwszego etapu badań ustalono „niski poziom kreatywności dzieci – 41,7% (o wysokim poziomie), 35,5% średni poziom i 22,8% - niski” oraz wyciągnięto wnioski dotyczące przyczyn takiego stanu rzeczy. Stwierdzono m.in., że powodem jest „niedostateczne wykorzystanie potencjału edukacyjnego wychowania przedszkolnego” i „brak współpracy nauczycieli i rodziców”. We właściwej części eksperymentu poinstruowano nauczycieli i rodziców o celach, zadaniach i założeniach eksperymentu, omówiono program kształtowania kreatywności u dzieci, wdrożono autorski program edukacji, a następnie „obserwowano zaangażowanie rodziców i nauczycieli w pracę edukacyjną i metodyczną”. Po zakończeniu eksperymentu ponownie ustalono „stan edukacji kreatywności”. Badania wykazały wzrost wysokich poziomów kreatywności (o 13%) i spadek niskiego poziomu (o 17%). Wyciągnięto wnioski o skuteczności odpowiednio zaprojektowanej sytuacji edukacyjnej i konieczności współdziałania nauczycieli i rodziców w zakresie wspierania kreatywności u dzieci.

Rozprawa naukowa – jak wskazali jej recenzenci – „po raz pierwszy zostały teoretycznie uzasadnione, opracowane i przetestowane eksperymentalne warunki pedagogiczne kształtowania kreatywności starszych przedszkolaków w ośrodkach rozwoju dziecka”. Po pozytywnym zakończeniu procesu doktorskiego dopuszczono do rozpowszechnienia wyników badań Pani Viktorii Dykhta-Kirff w formie dwóch – przedstawionych wcześniej – zwartych publikacji.

W sumie ukazało się 18-cie indywidualnych publikacji autorki, publikowanych od 2010 do 2016 roku. Dotyczyły one przeważnie pojęcia kreatywności, relacji przedszkola i rodziny oraz problemów wychowania dzieci. Wśród publikacji znajduje się jedna publikacja zagraniczna (z 2014 roku), poświęcona kształtowaniu kreatywności u starszych przedszkolaków.

Podsumowując, na podstawie przedłożonych dokumentów, Panią Viktorię Dykhta-Kirff, można scharakteryzować nie tylko jako naukowca – o czym świadczą dokumenty stanowiące podstawę nostryfikacji, ale także jako nauczyciela-praktyka. Warte jest to odnotowania, ponieważ jak zaznacza sam wnioskodawca zamierza wykorzystać swoje doświadczenie pedagogiczne w pracy w Polsce.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym prawem (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą. Dz. U. poz. 1877) stwierdzam, że przedłożona dokumentacja jest wystarczająca do dokonania oceny dorobku stanowiącej podstawę postępowania nostryfikacyjnego.

Konstatuję, że dokumentacja stanowiąca podstawę postępowania nostryfikacyjnego Viktorii Dykhta-Kirff przekracza wymogi stawiane polskim doktorantom w procesie ubiegania się o stopień naukowy doktora w zakresie nauk społecznych w dziedzinie pedagogika. Niniejszym **stwierdzam, że stopień doktora nadany przez Instytut Problemów Wychowania Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy Pani Viktorii Dykhta-Kirff jest równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.**

